

Piazza Romana

Asociația Italianilor din România - RO.AS.IT.

noiembrie 2011

www.roasit.ro

ISSN 2069-5918

Dalle arte e dai mestieri alla moderna imprenditorialità

Si è tenuto mercoledì, 19 ottobre 2011, nella capitale romana, presso la sede del Parlamento, il Convegno "100 anni di emigrazione italiana in Romania: dalle arti e dai mestieri alla moderna imprenditorialità", organizzato dall'ambasciata Italiana a Bucarest e dall'Inas Cisl, con la collaborazione dell'Associazione degli Italiani di Romania - RO.AS.IT..

Favorire l'affermazione dei diritti significa "contribuire all'affermazione di valori di giustizia sociale e benessere comuni: per questo ringraziamo l'Inas che porta in Romania, gratuitamente, le proprie competenze di tutela per i cittadini e i lavoratori", ha detto Raffaele Bonanni, segretario generale della Cisl, considerando che l'evento è stato "un'iniziativa che amplia la nostra

presenza a livello internazionale grazie all'attività gratuita di questa nostra struttura e, al tempo stesso, favorisce l'affermazione dei diritti connessi alla giustizia sociale". Il segretario della Cisl ha sottolineato l'importanza della collaborazione tra Italia e Romania in tema di flussi migratori

Emigrazione italiana: un veac de evoluție continuă

La Palatul Parlamentului s-a desfășurat Conferința sugestiv intitulată „100 de ani de emigrație italiană în România: de la arte și meșteșuguri la întreprinderea modernă”. Spunem că denumirea evenimentului a fost foarte inspirată pentru că ea a surprins esența emigrației italiene pe acest tărâm: un veac de evoluție continuă. Mai întâi aici au venit muncitorii de rând, apoi tehnicienii, arhitecții, pictorii, scriitorii, oamenii de afaceri etc. Aceștia au adus cu ei frânturi din spiritul Italiei, modele de organizare culturală, socială și economică. Un astfel de model este reprezentat și de INAS, Institutul Național de Asistență Socială, unul dintre organizatorii evenimentului care a avut loc la Palatul Parlamentului. Prin filiala deschisă în România, INAS le arată românilor o nouă latură a protecției sociale, jucând rolul unei interfețe active între ei și autorități, fie ele din Italia sau autohtone. Ceea ce reprezintă acest institut înseamnă un progres în ansamblul migrației italiene în România.

Italienii ne sunt ca niște frați mari de la care avem tot timpul ceva de învățat. Niște frați care au avut grijă ca românii să fie primiți în Uniunea Europeană și care sunt susținători declarați ai aderării României la spațiul Schengen. Modelul de protecție socială adus de INAS nu numai că trebuie încurajat de autoritățile române. El trebuie să își găsească ecou și la nivelul structurilor în care se organizează cetățenii de aici, iar raporturile dintre organismele de acest gen să nu fie concurențiale, ci de colaborare, întrucât protecția socială este, în acest moment, unul dintre marile minusuri ale României. Mai sunt la altele, împotriva cărora putem lupta avându-i alături pe aliații noștri de nădejde, italienii. (Victor Partan)

Pag. 2-3

Italiani

**Studiu:
Cum au evoluat
investițiile italiene
în România.**

Pagina a 4-a

Economie

**Colaborare între
Confindustria și
Consiliul
Concurenței**

Pagina a 7-a

Barroso: România a îndeplinit criteriile pentru Schengen

Președintele Comisiei Europene, Jose Manuel Barroso, a declarat că intrarea României în Schengen este doar o chestiune de timp, deoarece au fost îndeplinite toate criteriile. "Am discutat și despre aderarea României la Spațiul Schengen. Vreau să repet sprijinul CE ca România să se alăture Spațiului Schengen. România a îndeplinit toate criteriile necesare", a declarat Barroso. În timpul unei întâlniri cu președintele Traian Băsescu, șeful CE a transmis românilor că susține obiectivul lor de a călători liber în spațiul Schengen". Barroso s-a angajat să pună umărul la depășirea tuturor obstacolelor.

100 de ani de emigrație italiană în România De la arte și meșteșuguri la întreprinderea modernă

Palatul Parlamentului a găzduit, pe 19 octombrie, Conferința "100 de ani de emigrație italiană în România: de la arte și meserii la întreprinderea modernă", organizată de ambasada Italiei la București și de INAS Cisl, în colaborare cu Asociația Italienilor din România - RO.AS.IT..

A favoriza afirmarea drepturilor înseamnă a contribui la afirmarea valorilor de justiție socială și de bunăstare comună. Pentru aceasta mulțumim INAS, care aduce în România, gratuit, competențele proprii de protecție pentru cetățeni și muncitori, a spus Raffaele Bonanni, secretar general al Cisl, considerând că evenimentul a reprezentat "o inițiativă care potențează prezența noastră (n.r.: a Cisl) la nivel internațional grație activității gratuite a structurii Cisl și, în același timp, favorizează statuarea drepturilor conexe justiției sociale". Secretarul Cisl a subliniat importanța colaborării între Italia și România pe tema fluxurilor migratoare, pentru a răspunde "cetățenilor țării noastre (n.r.: Italia) care, prin munca lor, reprezintă un pilon de bunăstare italiană: ne stau măturile numeroșii conducători și delegați originari de aici, de care suntem foarte mândri". Din România spre Europa pasul este mic. Pentru domnul Bonanni, în fața crizei economice – în primul rând europene – unicul răspuns posibil este recuperarea împărțirii valorilor ca o lansare spre atingerea obiectivelor propuse, pentru a pune capăt supremației băncilor în Uniunea Europeană. "A susține aceste valori este și angajamentul INAS care, la București, își extinde propriile servicii de protecție pentru italieni și români și își propune să contribuie – prin formula parteneriatului public-privat – la integrarea unei rețele de asistență pentru toți cetățenii", a explicat domnul Cesare Insinsola, coordonatorul INAS Romania.

Colaborare cu INAS pe un proiect de asistență

Atât directorul Direcției de Relații Internaționale din cadrul Ministerului român al Muncii, Petru Blăniariu, cât și directorul general din Ministerul italian al Muncii, Natale Forlani, au confirmat posibilitatea unei colaborări cu INAS pe un proiect de asistență pentru muncitorii implicați în "migrația inversă". În cadrul integrării subsidiare a activității de asistență și protecție a cetățenilor propusă de INAS, asocierea este foarte importantă, a spus deputatul Mircea Grosaru, reprezentantul minorității italiene în Parlamentul României și președintele RO.AS.IT.: "Reprezentarea realității italiene, care vine de jos și o perează la nivel teritorial, susținută și de RO.AS.IT., este fundamentală pentru legătura dintre țările noastre".

Italia susține 4 milioane de români

Așa cum am amintit, Natale Forlani, directorul general al Ministerului italian al Muncii, a vorbit despre migrația inversă, considerând că este necesar ca acest gen de procese de mobilitate să fie integrat la nivel european, avându-se în vedere completarea acțiunii instituțiilor cu cea a factorilor intermediari, cum este INAS. Patronatul se bucură și de susținerea domnului Benedetto Adragna, chestor în Senat și membru al celei de-a XI-a Comisii de Muncă și Protecție Socială, care a confirmat dorința de a interveni pentru recunoașterea definitivă a acestui organism de către instituțiile române. Excelența Sa Mario Cospito, ambasadorul Italiei la București, a subliniat câteva aspecte importante vizavi de raportul bilateral între cele două țări. "Italia susține, într-un fel sau altul, 4 milioane de români și contribuie cu 12% la PIB-ul acestei țări. Am fost și suntem mereu alături de România la modul concret. În 1989, când o mână de întreprinzători italieni se îndreptau spre Timișoara, în 2004, când am fost principalii susținători ai intrării României în Uniunea Europeană, și în această perioadă, când facem lobby pentru aderarea României la spațiul Schengen", a spus ambasadorul.

INTERVENȚIA DOMNULUI DEPUTAT MIRCEA GROSARU:

- ▶ Încă din titlul "100 de ani de emigrație italiană în România, de la arte și meșteșuguri la întreprinderea modernă", această conferință organizată de INAS în colaborare cu Ambasada Italiei și cu RO.AS.IT. vine să susțină echilibrul relațiilor italo-române care există între cele două țări înfrățite de mai bine de 2000 de ani.
- ▶ În ultimii 50 de ani, Europa s-a schimbat, lumea s-a schimbat. Astăzi, mai mult ca niciodată, într-o lume globalizată și în continuă mișcare, Europa trebuie să înfrunte noi provocări: globalizarea economiei, evoluția demografică, schimbările climatice, resursele energetice, piața muncii, ca să nu vorbim despre noile amenințări la adresa siguranței.
- ▶ După Revoluția din 1989, România a devenit o țară liberă, democratică, în care minoritățile joacă un rol foarte important în construirea noii societăți. Suntem membri ai Uniunii Europene începând cu 1 ianuarie 2007, când Parlamentul Italiei a votat în unanimitate intrarea României în Uniune.
- ▶ Pentru România, problematica minorităților, plecând de la exemplul Kosovo, a fost foarte importantă. Minoritățile au găsit aici un loc unde puteau să trăiască în pace și să găsească de muncă.
- ▶ Minoritățile recunoscute de Guvern sunt următoarele: albanezi, armeni, bulgari, cehi, greci, evrei, nemți, italieni, macedoneni, unguri, polonezi, ruși, romei, ruteni, sârbi, slovaci, tătari, turci, ucraineni.
- ▶ Din punctul de vedere al modului în care își tratează minoritățile, România poate fi un exemplu pentru alte țări din Europa sau din lume.
- ▶ În Parlamentul român, ca și în Parlamentul italian, s-au constituit Grupuri de prietenie Italia – România, care reprezintă mai mult decât o expresie a amicitiei, dacă ținem cont de faptul că, în urma unei vizite oficiale la Roma a acestui grup, Biserica Ortodoxă este recunoscută astăzi oficial în Italia, documentul fiind semnat de președintele Giorgio Napolitano.

Colaborarea RO.AS.IT. – I.N.A.S. Romania

- ▶ Suntem prezenți în acest proiect împreună cu Patronatul INAS – Institutul Național de Asistență Socială, membru al grupului Gruppo CISL – Italia, pentru că lucrăm împreună la proiecte de asistență socială..
- ▶ Personal sunt implicat în acest proiect din postura de vicepreședinte al INAS – Romania.
- ▶ Clienții și colaboratorii noștri sunt cetățeni italieni din România și cetățeni români care muncesc în Italia.
- ▶ Patronatul INAS și RO.AS.IT. au dezvoltat un parteneriat organizând, ca și astăzi, evenimente comune, muncind împreună la îmbunătățirea vieții sociale în ambele țări, Italia și România.
- ▶ Prezența deputaților și senatorilor români, precum și a oficialilor italieni la Conferința noastră, demonstrează că între cele două țări există o relație de înfrățire în aceste momente dificile ale istoriei europene. Cu această ocazie, salut din nou prezența oficialilor italieni și români în Palatul Parlamentului!

“ Obiectivul Cisl, care dintre sindicate are cel mai mare număr de membri străini, dintre care mulți sunt români, este acela de a intensifica prezența în România prin intermediul serviciilor ”

100 anni di emigrazione italiana in terra romena Dalle arte e dai mestieri alla moderna imprenditorialita'

Si è tenuto mercoledì, 19 ottobre 2011 nella capitale romena, presso la sede del Parlamento, il convegno "100 anni di emigrazione italiana in Romania: dalle arti e dai mestieri alla moderna imprenditorialita'", organizzato dall'ambasciata italiana a Bucarest e dall'Inas Cisl, con la collaborazione dell'Associazione degli Italiani di Romania - RO.AS.IT..

Favorire l'affermazione dei diritti significa "contribuire all'affermazione di valori di giustizia sociale e benessere comune: per questo ringraziamo l'Inas che porta in Romania, gratuitamente, le proprie competenze di tutela per i cittadini e i lavoratori", ha detto Raffaele Bonanni, segretario generale della Cisl, considerando che l'evento è stato "un'iniziativa che amplia la nostra presenza a livello internazionale grazie all'attività gratuita di questa nostra struttura e, al tempo stesso, favorisce l'affermazione dei diritti connessi alla giustizia sociale". Il segretario della Cisl ha sottolineato l'importanza della collaborazione tra Italia e Romania in tema di flussi migratori, per dare risposte ai "cittadini romeni nel nostro Paese che, con il loro lavoro, rappresentano un pilastro del welfare italiano: ne sono una conferma i molti dirigenti e delegati Cisl originari di qui, di cui siamo molto orgogliosi", ha sottolineato Bonanni.

Dalla Romania all'Europa il passo è breve: per il segretario generale, di fronte alla crisi economica - soprattutto europea - l'unica risposta possibile risiede nel recupero della condivisione valoriale e in un nuovo slancio verso obiettivi da aggiornare, in modo da porre fine al governo delle banche nella Ue. A sostenere questi valori c'è anche l'impegno dell'Inas che, a Bucarest, sta ampliando i propri servizi di tutela per italiani e romeni e si propone di "contribuire - attraverso la formula del partenariato tra pubblico e privato - ad integrare una rete di assistenza per tutti i cittadini", come ha spiegato Cesare Insinsola, coordinatore del patronato in Romania.

Collaborazione con l'Inas per un progetto di assistenza

Sia il direttore delle Relazioni Internazionali del Ministero del Lavoro romeno (ANOFM), Petru Blaniu, che il Direttore Generale del Ministero del Lavoro italiano, Natale Forlani, hanno confermato la possibilità di una collaborazione con l'Inas per un progetto di assistenza ai lavoratori coinvolti nella "migrazione di ritorno". Nel quadro di integrazione sussidiaria delle attività di assistenza e tutela ai cittadini proposto dall'Inas, molto rilevante è anche l'associazionismo, come ha ricordato il deputato al Parlamento rumeno in rappresentanza della minoranza italiana e presidente dell'associazione RO.AS.IT. Mircea Grosaru: "La rappresentanza della realtà italiana che viene dal basso e opera a livello territoriale, sostenuta anche dall'associazione RO.AS.IT., di cui sono presidente, è fondamentale per il legame tra i nostri due Paesi".

L'Italia sostiene in qualche modo 4 milioni di romeni

Natale Forlani, direttore generale del ministero del Lavoro italiano, ha parlato di migrazione di ritorno: è necessario che questo genere di processi di mobilità venga inquadrato a livello europeo, prevedendo risposte che integrino l'azione delle istituzioni con quella dei corpi intermedi, come l'Inas. Il patronato ha incassato anche il sostegno di Benedetto Adragna, questore del Senato e membro dell'XI Commissione Lavoro Previdenza sociale, che ha confermato la volontà di intervenire per il definitivo riconoscimento di tale istituto presso le sedi istituzionali romene. L'Ambasciatore d'Italia, Mario Cospito, si è soffermato su alcuni importanti aspetti relativi ai rapporti bilaterali tra i due paesi: "L'Italia sostiene in qualche modo 4 milioni di romeni e contribuisce con il 12% al Pil di questo paese. Siamo sempre stati concretamente accanto alla Romania. Nel 1989, quando centinaia di imprenditori veneti si riversarono nell'area di Timisoara, nel 2004, quando siamo stati tra i principali sostenitori dell'ingresso del paese nella comunità europea, ed in questo periodo nel quale spingiamo per l'adesione della Romania a Schengen", ha detto il nostro Ambasciatore.

L'INTERVENTO DI ONOREVOLE MIRCEA GROSARU

► Dal titolo "100 anni di emigrazione italiana in Romania, dalle arti e dai mestieri alla moderna imprenditorialita'" questo Convegno organizzato da INAS in collaborazione con Ambasciata d'Italia a Bucarest e la RO.AS.IT., viene ad sostenere l'equilibrio delle relazioni italo-romene da più di 2.000 anni tra i due paesi fratelli.

► In 50 anni l'Europa è cambiata, il mondo è cambiato. Oggi più che mai, in un mondo globalizzato in costante mutamento, l'Europa è chiamata ad affrontare nuove sfide: la globalizzazione dell'economia, l'evoluzione demografica, i cambiamenti climatici, l'approvvigionamento energetico, il mercato del lavoro, per non parlare delle nuove minacce che gravano sulla sicurezza.

► Dopo la Rivoluzione romena del 1989, quindi dopo ancora 22 anni, la Romania è diventata un paese libero, democratico, dove le minoranze hanno un ruolo molto importante nella costruzione della nuova società. Siamo membri nel Unione Europea cominciando con 1 gen. 2007, quando l'Italia come primo sostenitore dichiarato della Romania, ha votato in unanimità dei voti in Parlamento italiano l'entrata della Romania nel Unione.

► Per la Romania, problematica delle minoranze, partendo dal esempio di Kosovo, è stata una molto importante per la presenza delle minoranze sul territorio romeno, un paese dove le minoranze etniche hanno trovato di centinaia di anni fa, un nuovo paese dove poteva vivere in pace tutti quelli che hanno trovato un lavoro, fuori del paese.

► Le minoranze riconosciute dal Governo romeno sono i seguenti: albanesi, armeni, bulgari, cechi, grecchi, ebrei, tedeschi, italiani, macedoni, ungheresi, poloni, russi, romi, ruteni, serbi, slovacchi, tartari, turchi, ucraini.

► Dal punto di vista del rispetto in confronto con le minoranze etniche, per la sicurezza delle persone, Romania può essere un esempio anche per i altri paesi del Europa o del mondo.

► In Parlamento romeno e anche nel Parlamento italiano sono stati costituiti Gruppi di amicizia Italia - Romania, che rappresenta molto di più di un'amicizia, perché si è verificato che partendo dalle idee di questo gruppo in una visita ufficiale a Roma, oggi è stata riconosciuta ufficialmente la Chiesa ortodossa romena in Italia, documento firmato ufficialmente dal presidente Giorgio Napolitano.

La collaborazione RO.AS.IT. - I.N.A.S. Romania

► Siamo presenti in questo progetto, insieme al Patronato INAS - Istituto Nazionale di Assistenza Sociale, membro del Gruppo Cisl - Italia, perché stiamo lavorando insieme ai progetti di assistenza sociale.

► Personalmente sono impegnato in questo lavoro, in qualità del vicepresidente INAS - Romania.

► I nostri clienti e collaboratori sono cittadini italiani della Romania in quanto cittadini romeni che lavorano all'estero in Italia.

► Il Patronato INAS e la RO.AS.IT. è diventato più di un partenariato, organizzando come oggi eventi comuni, lavorando insieme per miglioramento della vita sociale in entrambi i paesi, Italia e la Romania.

► La presenza dei deputati e senatori romeni, ufficiali italiani alla nostra Conferenza, dimostra più di una stretta relazione tra i due paesi, dimostra più che mai una vera fratellanza adesso nei momenti difficili della storia e europea. In questa occasione saluto di nuovo la presenza dei ufficiali italiani e romeni oggi, al Palazzo del Parlamento !

Investiții italiene în România

Cu ocazia Conferinței „100 de ani de emigrație italiană în România”, a fost lansat un studiu redactat de Gustavo De Sanctis și Andrea Ciarini (Fundatia Giulio Pastore – Roma). Printre temele abordate s-a numărat și cea a investițiilor italiene în România.

Printre temele abordate s-a numărat și cea a investițiilor italiene în România. Vă redăm cele mai importante fragmente:

„În această perioadă, România a fost țara care a atras cele mai multe investiții italiene din sistemul întreprinderilor mici și mijlocii. De altfel, de peste zece ani, Italia este principala țară investitoare în România în ce privește numărul de firme înregistrate, iar în cifre absolute, constituie al doilea partener comercial după Germania. Conform datelor furnizate de Ministerul de Externe, în România sunt înregistrate 29.536 de întreprinderi italiene, din care 19.659 sunt active, cu un capital de aproximativ 994 de milioane de euro. (...)

Este vorba despre investiții cu proveniență preponderentă din districtele industriale ce s-au reamplasat în noi circuite de producție și de furnizare transnațională. (...)

Suntem în fața unor investiții de mică anvergură ca nivel total al fluxului financiar, dar determinante pentru dezvoltarea unor teritorii, atât a celor de unde provin investițiile italiene, cât și a celor unde sunt direcționate aceste investiții.

Schimbările comerciale și productive dintre cele două țări s-au axat inițial pe fluxul de materii prime și semifabricate, în cadrul unei delocalizări care urmărea să conducă dincolo de granițele clasice ale districtelor italiene unele părți ale activităților de manufactură cu valoare adăugată mai scăzută. Prezența întreprinderilor italiene în România are caracteristici specifice, altele decât modalitățile tipice de investiții practicate de marile companii multinaționale. Încă din primul moment nu asistăm la mari fluxuri de capital în scopul amplasării de fabrici pentru a demara producții de export la preț scăzut. E vorba mai degrabă de un proces gradual, care trece prin anumite faze și e în căutarea acelor condiții, mai ales sociale înainte de cele strict economice, care stau la baza micii întreprinderi de tip italian. În județul Timișoara a luat naștere cu timpul un adevărat district industrial, având drept model întreprinderile mici și mijlocii tipice italiene.

Început prin acorduri cu întreprinderi locale

Atunci când primele investiții italiene încep să se deplaseze, ele nu îmbracă forma unei gestiuni directe. În mod frecvent orientarea este spre producția de semifabricate, mai întâi importate prin acorduri cu întreprinderi locale și apoi supuse prelucrării pentru a fi apoi reintroduse în filiera furnizării din districtul respectiv. Procesele de delocalizare de fapt nu se epuizează într-un model organizatoric unic, ci în sânul acestora își gă-

lesc loc soluții diversificate. În cazul schimburilor reciproce Italia – România, acest model îmbracă forma antreprizei și a subantreprizei, mai ales în prima fază. Numai într-un moment ulterior au fost demarate investiții directe în scopul preluării controlului complet al site-urilor productive.

Există și un alt moment de tranziție care merită atenție. Plecând de la furnitură și subfurnitură, trecând prin gestiunea directă, o a treia speță/categorie/modalitate își are originea în procesele de auto-întreprindere puse în funcțiune în aceleași zone de delocalizare. În mod frecvent, ca urmare a investițiilor, a sosit în aceste zone și personal tehnic italian cu misiune de a urmări producția și de a menține legătura cu responsabilii locali ai unităților de producție. În scurt timp, mulți dintre tehnicienii italieni, reperând mână de lucru la un cost scăzut și o legislație favorabilă în materie de investiții, au întreprins ei înșiși o activitate de

specializare productivă, prin înființarea unor producții cu valoare adăugată ridicată, în paralel cu ceea ce are loc și în Italia, în cadrul districtelor de producție originare. România devine tot mai strategică pentru pătrunderea în general pe piețele din Europa de Est. Aceasta este o schimbare de perspectivă demnă de relevat față de trecut, când întreprinderile erau în căutarea unor costuri de producție scăzute și acesta era motivul ce le împingea să transfere producția sau părți ale acesteia dincolo de vechile granițe. În prezent, avem de-a face cu o delocalizare care privește înspre aceste țări inclusiv ca piețe de desfacere.

Estimări neoficiale evaluează prezența italienilor în România la aproximativ douăzeci de mii de unități, în cea mai mare parte sosiți aici în ultimii douăzeci de ani (în mod frecvent personal tehnic și întreprinzători), ca urmare a fluxurilor de investiții. Privită în acești termeni, emigrația italiană în România are caracteristici interesante. Dar aceasta nu este de ajuns pentru a explica integral relațiile de schimb reciproc între cele două țări. Relații care nu se limitează la mărfuri, la personalul tehnic sau la întreprinzători sosiți în ultimul deceniu. În realitate, problema este mult mai complexă, deoarece prezența italiană în România datează de mai mult timp”.

lucru autonomă. În anii 90, salariile au rămas mai scăzute de cel puțin 15 ori față de cele italiene. Mai mult, și legislația de susținere a fost pentru mult timp una dintre cele mai avantajoase din Europa; nicio impunere fiscală în primii cinci ani de investiții, scutirea de la plata taxelor vamale la importarea utilajelor, instalațiilor și echipamentelor, nicio limitare la transferarea în Italia a capitalului, concesiuni de construcție de edificii gratuite pe timp de 90 de ani.

Externalizarea procesului de producție

Însă elementul ce reprezintă o noutate absolută este un altul. Asistăm la tentativa multor foști lucrători români de a renunța la statutul de angajați și a deveni întreprinzători. Este vorba de demersuri favorizate adesea de întreprinzătorii italieni, care astfel au posibilitatea de a externaliza unele părți ale procesului de producție chiar în locul respectiv, reducând astfel o expunere proprie directă și favorizând apariția în jurul întreprinderii-mamă unei noi filiere de furnitură și subfurnitură. (...) Implicarea familiară a comunității de referință este unul din elementele pe care le găsim atât în teritoriile micii întreprinderi italiene, cât și în zonele din

România în care s-au concentrat investițiile micilor întreprinderi italiene. Pe acest fundal s-au schimbat și modalitățile italiene de a investi. De câțiva ani încoace, România nu mai este doar teren de delocalizare. Pentru că avantajele în termeni de salarii s-au redus treptat, în particular în sectoare precum textilele și încălțăminte, unde axa productivă s-a deplasat în mod progresiv în zonele dinspre Est. Dar atractivitatea României nu pare să se fi epuizat din aceste motive. Logica districtului a cunoscut o dezvoltare ulterioară. S-a reînnoit întreaga

Întâlnire peste veacuri

Asociația Italianilor din România – RO.AS.IT. a organizat, în perioada 18 septembrie – 1 octombrie 2011, proiectul intitulat “Întâlnire peste veacuri”. Realizat cu sprijinul financiar al Departamentului pentru Relații Interetnice din cadrul Guvernului României, acest proiect s-a constituit într-un veritabil drum refăcut, în sens invers, pe urmele strămoșilor, fiind vizitate mai multe localități din nordul Italiei unde cei 32 de participanți s-au întâlnit cu oficialități, rude, neamuri, prieteni și cunoștințe. Itinerariul a inclus: Bolzano, Trento, Predazzo, Calavese, Bergamo, Milano, Venezia, Pordenone, Valzone și Udine.

Cei mai mulți membri ai delegației au fost etnici italieni din București, Brezoi, Galați, Bacău, Suceava, Falticeni, Pitești, Câmpulung Mușcel, Petroșani, Sibiu. Printre activitățile la care au luat parte s-a numărat și participarea la festivalul “România -Tradiții și valori Europene” de la Milano, alături de Asociația Românilor din Italia – ARI.

Detalii despre ce s-a întâmplat în Italia veți putea citi în numărul următor al revistei “Siamo di Nuovo Insieme”.

IL PROGRAMMA

Mercoledì 21, alle ore 10.00, la delegazione ha fatto visita alla sede dell'Associazione Trentini nel Mondo, accolti con affetto fraterno dal Presidente Alberto Tafner e dalla vice Presidente Maria Carla Failo, che hanno ricordato le finalità dell'Associazione ed hanno ripercorso le tappe della costituzione del Circolo della Trentini nel Mondo in Romania, a Brasov, presieduto proprio da Eugen Crasan Gabrielli.

Poi, alle ore 11.30, la delegazione è stata ricevuta con grande amicizia nella Sala Rosa della Regione dall'Assessore Lia Beltrami Giovanazzi, che ha ricordato l'interesse della Provincia Autonoma di Trento nei confronti di tutti gli stranieri, ma in particolare dei cittadini romeni, che costituiscono la comunità di immigrati più numerosa.

Più tardi, alle 12.15, la rappresentanza politica della delegazione ha ricevuto il benvenuto dal Commissario del Governo, S.E. Francesco Squarcina, che ha espresso il proprio interessamento per eventuali attività di gemellaggio fra comuni del Trentino e della Romania.

Nel pomeriggio, la delegazione al completo ha fatto visita alla Federazione Trentina della Cooperazione, accolta con molta simpatia da Flavio Beozzo e da Elena Badeanschi, incontrando poi il Direttore Generale Carlo Dellasega ed il Presidente Diego Schelfi.

Più tardi è stato l'Assessore comunale Renato Tomasi, in rappresentanza del Sindaco di Trento Alessandro Andreatta a salutare calorosamente la rappresentanza politica della delegazione ed a ricordare le affinità storiche e culturali che legano il Trentino alla Romania. Anche in questa occasione, come in tutti gli altri incontri, l'on. Mircea Grosaru ha rivolto un invito ufficiale per una visita in Romania.

Giovedì 22, alle ore 10.00, la delegazione ha fatto visita al Comune di Predazzo, accolta nella Sala del Consiglio dall'Assessore alla Cultura Lucio Dellasega, che ha ricordato le vicende degli emigranti che partivano da Predazzo diretti in Romania. Hanno arricchito i racconti le testimonianze del prof. Renzo Francescotti, autore del libro “Sulle ali di una rondine – da Predazzo alla Transilvania e ritorno” e della sig.ra Marisa Bosin, ricercatrice proprio delle storie degli emigranti di Predazzo.

L'Assessore ha poi accompagnato la delegazione in visita al suggestivo Museo Geologico delle Dolomiti ed alla imponente Chiesa, costruita con le pietre di predazite e monzonite.

Dopo la sosta per il pranzo presso l'agriturismo Maso Lena, in compagnia di Paolo DeFrancesco, Direttore della Cassa Rurale di Fiemme, la delegazione si è trasferita a Cavalese, nella sede della Comunità di Valle, accolta con grandissima cortesia e affetto dal Presidente Raffaele Zancanella, dal vice Sindaco di Cavalese prof. Michele Malfer e dal

Presidente della Cassa Rurale di Fiemme Goffredo Zanon. Anche in questa occasione sono state ricordate le storie di alcuni emigranti e sono state poste le basi per un gemellaggio con il Comune romeno di Brezoi, del Sindaco Robert Schell, dove risiedono ancora numerose famiglie di origini trentine.

Dopo aver apprezzato il ricco buffet, la delegazione è stata accompagnata a Passo Rolle per vedere le Pale di San Martino che si accendono di rosa durante il tramonto: uno spettacolo straordinario che ha concluso con questo emozionante regalo del Trentino le due giornate dedicate ai ricordi e che ha unito nella commovente tutti i partecipanti. Durante tutti gli incontri, le traduzioni, quando necessarie, sono state curate dall'ing. Dan Ion, Segretario di questo Consolato Onorario e Presidente dell'Associazione Romeni del Trentino Alto Adige (ARTA-A).

Barroso: România a îndeplinit criteriile pentru Schengen

Președintele Comisiei Europene, Jose Manuel Barroso, a declarat că intrarea României în Schengen este o chestiune de timp, deoarece au fost îndeplinite toate criteriile. "Am discutat și despre aderarea României la Spațiul Schengen. Vreau să repet sprijinul CE ca România să se alăture Spațiului Schengen. România a îndeplinit toate criteriile necesare. Deci este o chestiune de simplă echitate intrarea României în Schengen", a declarat Barroso.

În timpul unei întâlniri cu președintele Traian Băsescu, șeful CE a menționat că transmite românilor mesajul: "Comisia Europeană susține obiectivul românilor de a călători liber în spațiul Schengen". Potrivit Mediafax, Jose Manuel Barroso s-a angajat să pună umărul la depășirea obstacolelor politice care rămân în calea acestui proces". Sursa citată a amintit că o decizie privind aderarea României și Bulgariei la spațiul Schengen a fost amânată, în 21 septembrie, în Consiliul JAI. Președinția poloneză a susținut intens adoptarea unei decizii pozitive. Inșă, în urma blocajului generat de poziția inflexibilă a Olandei, la care s-a raliat și Finlanda, Polonia nu a supus chestiunea la vot, evitând practic o decizie negativă, care ar fi făcut necesară reluarea unei părți a procedurii juridice de aderare. Președintele Traian Băsescu a declarat că Olanda nu și-a respectat o decizie politică privind accesul României și Bulgariei în Schengen, susținând că, dacă nu se va găsi o soluție de compromis, șeful Consiliului European va pune pe ordinea de zi subiectul accesului în Schengen al

celor două țări.

Și Cehia este aliatul României

Ministrul de Externe al Republicii Ceha, Karel Schwarzenberg, a declarat pentru Mediafax că este împotriva acelor state care, în mod continuu, se împotrivesc intrării României și Bulgariei în spațiul Schengen. Șeful statului ceh a făcut aceste declarații după întâlnirea pe care a avut-o cu ministrul român de Externe, Teodor Baconschi: "Sunt o persoană care spune direct: sunt împotriva acelor state care, în mod continuu, sunt împotriva intrării României și Bulgariei în spațiul Schengen".

Schwarzenberg a susținut că nu este "o abordare corectă" ca, după îndeplinirea tuturor condițiilor pentru aderare, "dintr-o dată au găsit că ar mai fi alte noi condiții" pentru această aderare: "Este vorba de o aderare inegală și care este

foarte dăunătoare pentru solidaritatea din cadrul Uniunii Europene". Ministrul de Externe al Cehiei a menționat că, alături de Bulgaria și România, luptă pentru ca aceste bariere să fie înlăturate.

Premierul bulgar știe că vom finaliza aderarea în iulie 2012

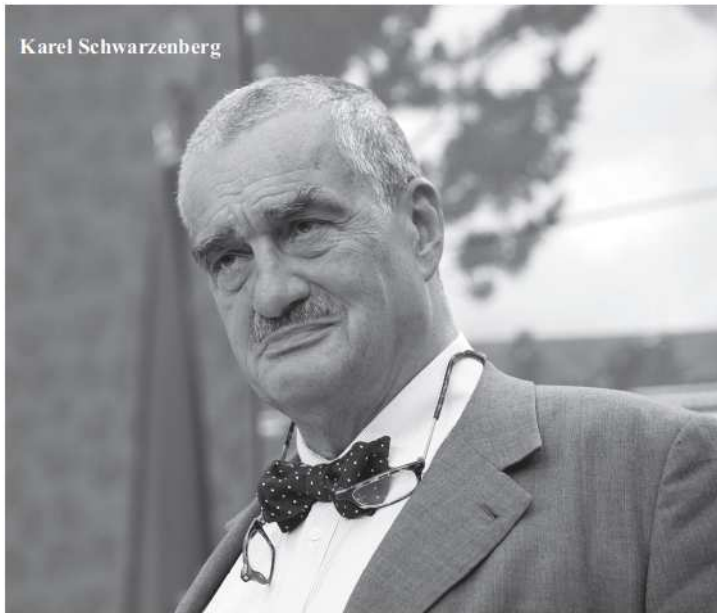
Potrivit Agerpres, premierul bulgar Boiko Borisov a declarat că până la sfârșitul anului 2011 trebuie să fie găsită o soluție privind aderarea Bulgariei și României la Schengen în două etape: în luna martie 2012 cu frontierele aeriene și maritime, iar în iulie 2012 și cu cele terestre. Acest lucru a fost înscris în concluziile Consiliului European la propunerea președintelui CE, Herman Van Rompuy. Borisov a subliniat că niciun stat nu s-a opus propunerii privind aderarea celor două țări la Schengen în lunile martie și iulie 2012.

FINLANDA A OBSERVAT „LIPSA UNEI BUNE CONDUITE”

Ambasadorul Finlandei la București, Ulla Vaisto, a declarat că este necesar ca România să facă eforturi în direcția eliminării corupției de la granițe pentru ca autoritățile de la Helsinki să-și dea acordul cu privire la aderarea României la spațiul Schengen, a informat Agerpres. Diplomatul a adăugat că este probabil ca aderarea să aibă loc anul viitor, în măsura în care condițiile necesare sunt îndeplinite. Întrebată ce ar putea să facă România astfel încât Finlanda să-și schimbe poziția cu privire la aderarea la spațiul european de libera circulație, Ulla Vaisto a răspuns: „Chestiunile tehnice, echipamentele de la granițe sunt bune și funcționale, sunt suficiente, dar am observat și lipsa unei bune conduite din partea unor oficiali de la granițe, cum ar fi vameșii. Am vrea să vedem că nu mai există riscul luării de mită sau de corupție, în general, și suntem încântați să vedem că România ia măsuri în acest sens și reforma merge pe acest drum. Suntem încrezători (...) Nu pot să spun nimic despre momentul aderării. Ne uităm cu atenție la acest lucru și urmărim ceea ce se întâmplă în România. Avem stabilit ceea ce vrem să vedem în practică și se duc discuții la Bruxelles între liderii țărilor și sunt convinsă ca va fi găsită o soluție, nu știu dacă aderarea se va petrece anul acesta sau cândva anul viitor. Eforturi sunt făcute cu siguranță. (...) Știu că datele sunt discutate informal și nu pot să promit nimic, dar să spunem că anul viitor ceva, probabil, se va întâmpla".

Potrivit deputatului PSD Adrian Henorel Nițu, citat de agenția amintită în urma întâlnirii cu membri ai grupului de prietenie cu Finlanda din Parlamentul României: "Doamna ambasador ne-a reiterat faptul că dumnezei va transmite doar un raport la Helsinki. Guvernul va decide. Dar raportul, din discuții, va fi un raport favorabil în care se va menționa că România a făcut progrese în implementarea măsurilor pentru care Finlanda a amânat aprobarea intrării României și Bulgariei în spațiul Schengen. Chiar săptămâna viitoare doamna ambasador va merge în Finlanda și cu acea ocazie va preda raportul. Doamna ambasador a menționat clar faptul că a observat progrese în îndeplinirea condițiilor pe care inițial Finlanda le consideră neîndeplinite de România".

Karel Schwarzenberg

Colaborare între Confindustria și Consiliul Concurenței

Valentin Mircea, Consilier în cadrul Consiliului Concurenței, și Luca Serena, președintele Patronatului Confindustria România, au semnat un protocol de colaborare în vederea stabilirii unor modalități de comunicare cât mai eficiente între autoritatea de concurență și mediul de afaceri, s-a arătat într-un comunicat de presă remis de ADV Communication, pe care îl redăm în continuare:
Scopul acestui protocol este de a crea cadrul de funcționare pentru cooperarea dintre autoritatea de concurență în ceea ce privește promovarea concurenței și eliminarea manifestărilor anticoncurențiale.

„Protocolul stabilește procedurile prin care ne vom coordona eforturile, împreună cu Patronatul Confindustria, pentru creșterea gradului de concurență și eficiență economică a mediului de afaceri din România” a declarat domnul Valentin Mircea, Consilier în cadrul Consiliului Concurenței.

Consiliul Concurenței și Patronatul Confindustria se vor consulta și vor coopera în vederea efectuării unor studii și analize de piață, asigurării aplicării efective a legislației din domeniul con-

curenței, inclusiv în domeniul concurenței neloiale, în vederea prevenirii și descurajării practicilor contrare acestora. De asemenea, vor exista consultări reciproce, atât la nivelul conducerii, cât și între experți, asupra unor probleme curente apărute în legătură cu funcționarea piețelor.

Campanie pentru o competiție loială

„Este important pentru noi, în urma semnării acestui Protocol, să putem contribui în mod concret la o problematică atât de importantă pentru dezvoltarea companiilor, nu doar a celor cu capital italian, prezente în România, așa cum ne-am implicat și anterior în redactarea noului Cod al Muncii.

Am susținut întotdeauna necesitatea unei îmbunătățiri a funcționării piețelor, având în vedere că activitatea concurențială este indispensabilă pentru o competitivitate care să corespundă provocărilor de astăzi. Așadar, crearea condițiilor ideale de funcționare ale pieței și favorizarea unei competiții loiale între companii este o datorie pentru binele colectivității”, a declarat Președintele Confindustria România, Luca Serena.

Constituită în iulie 2003, Confindustria România a devenit „Patronat” recunoscut de către Guvernul român încă din octombrie 2004, ca atare participând la masa tratativelor alături de Guvern și de sindicate pentru a dezbate problemele importante ale companiilor (codul muncii, regimul fiscal, etc) și apărând interesele propriilor asociați, firme românești cu capital parțial sau în totalitate italian.

ITALIA-ROMANIA: GALAN A TIMISOARA PER INCONTRO IMPRENDITORI

Il ministro per i Beni e le Attività culturali Giancarlo Galan ha partecipato a Timisoara, come ospite d'onore di Confindustria Romania, alla riunione degli imprenditori italiani della regione e delle autorità locali. "Sono venuto - ha sottolineato il ministro - per portare ringraziamenti; agli imprenditori veneti, dei pionieri che scoprono le potenzialità della Romania" dove "si è trovata qualcosa di diverso, uomini e donne capaci di capire il cambiamento che stava per arrivare, e a coloro che hanno accolto quei pionieri che divennero stabili" senza parlare "più di delocalizzazione. Sono poi colpito dalla cura della città", segno di attenzione che non si trova solo nei numeri positivi". L'imprenditoria italiana - ha spiegato Gilberto Tiveron, presidente di Confindustria Timisoara - è "una bandiera nel mondo, soprattutto quest'anno che ricorrono i 150 anni d'Italia". Stefano Mistretta, Console Generale d'Italia a Timisoara, ha poi sottolineato l'attenzione del ministro Galan e del governo italiano per gli ottimi rapporti bilaterali tra i due paesi soprattutto nel campo industriale. A tal proposito il Console Mistretta, ha ricordato "l'incredibile attività" del ministro Galan "nella promozione e nella tutela del patrimonio artistico italiano: Ha capito che la cultura è una risorsa economica". Ed ha auspicato, in vista degli incontri di domani con personalità della cultura rumena, una crescita dei rapporti culturali tra Italia e Romania. (ANSA)

ENEL GREEN POWER : ENTRATO IN FUNZIONE IL PARCO EOLICO SALBATICA II

Secondo un comunicato stampa pubblicato dalla società Enel, e' entrato in esercizio in Romania il nuovo parco eolico Salbatica II, da 70 megawatt. L'impianto, composto da 35 turbine eoliche da 2 megawatt ciascuna, si trova vicino a Tulcea, nel Nord della Dobrogea. Il nuovo parco eolico produrrà circa 200 milioni di Kwh all'anno, sufficienti a soddisfare il consumo energetico di 66 mila famiglie e ad evitare l'emissione in atmosfera di circa 140 mila tonnellate di CO2 all'anno. Salbatica II va ad aggiungersi agli altri due parchi eolici di EGP, Agighiol e Salbatica I. Con una capacità totale installata di 174 megawatt, questi impianti generano oltre 480 milioni di kwh all'anno, sufficienti a soddisfare le esigenze di circa 160 mila famiglie e ad evitare l'emissione di oltre 200 mila tonnellate di CO2 all'anno. "Grazie al grande potenziale di risorse naturali di cui dispone la Romania, tra tutte le fonti rinnovabili quella eolica è certamente la tecnologia più promettente. Enel Green Power continuerà a investire nel paese e a questo fine, guardiamo con favore alla recente approvazione da parte del governo di Bucarest del nuovo quadro regolatorio a sostegno delle energie rinnovabili", ha commentato Francesco Starace, Amministratore Delegato di Enel Green Power. (ICE BUCAREST)

Comentați pe blog!

Articolele din "Piazza Romana" se regăsesc și pe blog. Accesați <http://romulussiremus.wordpress.com> și comentați-le.

Consiliul Concurenței din România - RO.AS.IT

Piazza Romana

Asociația Italianilor din România - RO.AS.IT

Senior editor:
Gabriela TARABEGA

Redactor șef:
Victor PARTAN
email: ufficio@roasit.ro
tel.: 0749/997.481
Redacție: 0372.77.24.59

Editată de
Asociația Italianilor din România - RO.AS.IT
Președinte membru fondator
Mircea GROSARU

Redacția:
Ioana FILOTEANU
Claudio SCIARAFFA
Bruno LABATE
Antonio RIZZO
Marco RAVOT

Tipărit la: RH Printing

Prodotti di finanziamento per aziende

Tagliati su misura

- linee di credito per lo svolgimento dell'attività corrente;
- operazioni di anticipo documenti;
- crediti per investimenti.

Siamo presenti in Alba Iulia, Arad, Bacău, Baia Mare, Braşov, Bucarest, Cluj-Napoca, Craiova, Costanza, Galaţi, Iaşi, Oradea, Piteşti, Ploieşti, Sibiu, Suceava e Timişoara.

www.italo-romena.ro

office@italo-romena.ro

 BANCA ITALO ROMENA
GRUPPO VENETO BANCA

EUROCONSULTING

SOCIETATE PROFESIONALĂ DE PRACTICIENI ÎN INSOLVENȚĂ

"SOLUȚII COMPLETE PENTRU AFACEREA TA!"

Societate Profesională de Avocați cu Răspundere Limitată

Soluții integrate pentru sprijinirea mediului de afaceri:

- drept comercial și economic;
- recuperare creanțe;
- lichidare voluntară;
- reorganizare judiciară;
- administrare judiciară;
- faliment.

www.euroconsultingspri.ro

BUCUREȘTI

Phoenicia Business Center
030031 București
str. Turturelelor nr. 11/A, et. IV
Tel/Fax: +40 (21) 313 0882

office@euroconsultingspri.ro

SATU MARE
440055 Satu Mare
str. Liviu Rebreanu nr. 30, parter
Tel/Fax: +40 (361) 424 699

BRAȘOV
500403 București
str. Zizinului nr.23 bl.8 sc.E ap.3
Tel/Fax: +40 (268) 211 111

SUCEAVA
720043 Suceava
str. Tipografiei nr. 1, et.1, ap.20
Tel/Fax: +40 (230) 214 432